

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szaboda József könyv- és papírkereskedése, a vá a lap szerkesztési részét illető minden költségen, különösen hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ELTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőbbban esámítottanak Készítők nem adnak vissza.</p>
--	---	---	---

A vasárnapi korcsmázás.

Az emberekben még mindig megvolt a hajlandóság, hogy sorsukról panaszkodjanak. S ez természetes is, mert teljesen boldog ember alig van a földön. Tavolról nevezve, ahonnan a részleteket nem, csak a külső jelenségeket lehet megfigyelni, a mások sorsát gyakran irigyesreméltónak tartjuk és kívánjuk, bárha cserélhetnénk velők. Rendesen a mások látszólagos vagy tényleges anyagi előnye csabít bennünket erre a meg gondolatlan óhajra, melyet még meg erősítettünk panaszainkkal.

A társadalmi kérdésekkel foglalkozók meglehetősen megszokták már az örökös panaszokat és itt-ott szinte erőszakosnak lesznek vele szemben. Am ez a fasúltság kell, hogy megtörjék abban a pillanatban, midőn a panaszok általánosnak, sőt mi több, indokoltnak is mutatkozik, amint ez az eset, sajnos, most is beállt.

Az egyének gazdasági egyensúlya erősen megingott. Egyrészt a bevételek alig emelkedtek vagy talán éppen csökkentek, másrészt pedig a kiadások oriasian megnövekedtek. A bevételek fokozása a társadalmi életet vezető férfiak dolga, akik kellene gondoskodniok, hogy rendes közgazdasági viszonyok teremtésével a létfeltartást megkönnyítsék. De nem erről akarunk írni most, bár köztetekre való anyagunk volna róla. Hanem inkább arról, hogy az egyén a kénytelen-keletlen rátküldött viszonyok keretében találja fel a fenntartásához szükséges eszközöket.

Ezek közül bizonyára a legalkalmasabb a mértékletesség, melyet azonban nem volna szabad összetévesztetni azzal az inséggel, amelyet parancsolólag reánk kényszerít elbanyagolt köz-

gazdasági életünk. Mer. a mértékletesség nem jelentheti azt, hogy ne keresessünk annyit, amennyit juttatásunkhoz es hebe-hoba egy korty erősítő itárhoz szükséges, de igenis jelenti azt, hogy ne pazaroljuk pénzünket és — ami annál meg sokkal fontosabb — egészségünket haszontalan szenvedélyekre, hanem banjunk mindkettővel csintján.

Ilyen mértékletes emberekre az alsóbb neosztályban kevesre akadunk. Mert bár oly meregdrágák az elemti cikkek, minok meg eddig sohasem voltak, bar a szegény ember nem minden nap lakik jól es elemezése egészségi szempontból a legfogyatékosabb, a kocsmák megis megtelnek, különösen vasárnaponként. Nagy baj ez, melynek orvosiasat most furcsa módon akarják eszközölni: be akarják csukni a kocsmákat vasárnap.

Ugy okoskodnak, hogy így meg lesz fosztva a munkás ember attól az alkalmától, hogy eligyja utolsó garasát, egész heti keresetét. Több keresetre nem adnak ugyan neki alkalmat, hanem azt akarják, hogy az elétszükségeitnek fedezésére ki nem elegendő keresetből ne fordíthasson annyit itárra. Mind szelesebb közközre terjed ki a vasárnapi korcsmazás elleni mozgalom, de azért megse kell tartani ettől, hogy az ige egyenlőre teszte is fog valni.

S ez nem oly nagy baj, mint aminek a mozgalom kezdeményezői felszeretnek tünenni. Mert aki iszakos, az bizony könnyen fogja megjutni, hogy vasárnap is lehassa magát, aki pedig mértékletes, az most se kornyelkedik. Ha meg csak arról van szó, hogy az alkalom ne csabítsa az embereket iszakosságra, annak eikerítésere, a kocsmákuk vasárnapi elzárása korántsem oly célravezető, mint az a mod-

szert, amelyet külföldön sok helyütt kedvezo eredménytel használnak. Ott a munkásokat nem szombaton, hanem valamely más köznapon fizetik, úgy hogy vasárnap nem rendelkezven elegendó pénzzel, nem issza te magát.

Ha nálunk is kedden vagy szerdán adnak ki a munkások beret, sokkal kevesebben dorbebolnának vasárnap a kocsmákban.

Jogosult azonban a mozgalom különösen a palinkamerések ellen, melyeket sohasem lehet elege gyakran csukva tartani. Odakint délelőt 10 orától zárva kell tartani a palinkameréseket, nálunk pedig egyszersmindenkorra jó volna őket becsukni.

Mennyi bajtól, mennyi gondtól szabadulnának a szegény nepecsaladok, ha ez az utópia valósággyá vallhatna!

A miniszterelnök a hírlap íróknak. Kluen Hedervary Karoly gróf miniszterelnök negyerez koronás adományul belepelt a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének alapító tagjai sorába.

Családi pótlék. A legújabb felhivatatos jelentés szerint a kormány a tisztviselők segítését a családi pótlék rendszeresítése által véli elérhetőnek, míg drágasági pótlék nem lesz. A családi pótlékot a kormány *fiatalsági osztályokra való tekintet nélkül — tisztán a gyermekek számát alapul véve — egyenlő összegben és pedig olyképpen állapítja meg, hogy az egy gyermekkel bíró tisztviselők évi 200, a két gyermekkel bírók évi 400, s a három vagy több gyermekkel bírók évi 600 korona, továbbá az egy gyermekkel bíró összes többi nem tisztviselők számára menő al-*

kalmazottak évi 100, a két gyermekkel bírók évi 200, s a három vagy több gyermekkel bírók évi 300 koronára összegű családi pótlékot kapnak. A kormány a családi pótlékokat az 1912. év elejétől kezdve szándékozik törvényhozási uton rendszeresíteni. A javaslat demokratikus és socialis szempontból nagy horderjú intézkedéseket foglal magában.

Egy kóros tünet.

Gróf Apponyi minisztersége idején mondta: „Sok a baj.”

Ő e mondását hazánkban Ausztriával szemben levő helyzetéből folyólag hangoztatta, politikai vonatkozásban használta.

En utána mondom: Sok a baj, de társadalmi értelemben. Igen, sok baja van a magyar társadalomnak. A sokból azonban csak egyet ragadok ki és ez az egy az, hogy mi ma, ha dög boldogtalan csak „urat” akarunk neveltetni gyermekeinkből, csakis urat.

Úr alatt pedig ügyvédet, bírót, papot, erdészt, jegyzőt s általában mindenféle tisztviselőt értünk.

A mivel szülők ez oktalan felfogásukhoz híven ügyvédet, bírót, tanárt, papot, erdészt, mérnököt, közigazgatási tisztviselőt al nem adják. Barmino hajlami legyenek a fiának, számos esetben „görténik, kimondják a jelszót: bíró leszel. És az ípsének bírónak kell lennie. Kereskedőt, ipari pálya? ments meg uram meg a gondolatától is! Ezzel csak íjesztgetni, remégetni szoktuk fiainkat, ha lustak s nem egy esetben akkor is, ha tehetségtelének.

A mivel szülők ez értelmetlen példáját hűségesen követik a kevesebbe miveltek, sőt az egészen egyszerűek is. Meg tul is hitalják: alispánt csinátok a fiamból, megmutatom az urának, lehet hallani, ha szórvaonyosan ír. Szóval, napjainkban orias versengés folyik a

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Modern tanács.

Te sírsz?... bolond, kacaj!
Ma ir a sebze ez!
Meggyógyít a kacaj
Ha vadköröm sebez.

A könny?... te ostoba,
Töröld le gyorsan azt
Könny csilllogása ma
Csak gunyosolyt fakaszt.

Imádkozni?... ne tedd
Ki ezt teszi bigot.
Ha jaj, vérzik sebed
A bor csak gyógyítót!

Ha roncsá lett szived,
Kacaj föl, mint a vész
S akkor tán azt hiszed,
Hogy könny, seb nélkül élsz.

A szív?... hallgass vele!
Ez ma üres frázis,
Markolj be kedvedbe,
Ragadd meg hát azt is,

Aztán vágd, vágd oda...
Hogy menjen szerteszét
Minden kis darabja,
Hisz már nem szán az ég!

Kacaj, ... agyad rengjen
A vad kacagástól,
S a viszhang a bérce
Majd bús kacajjal szól:

Ha roncsá lett szived
Kacaj föl, mint a vész
S akkor tán azt hiszed,
Hogy könny, seb nélkül élsz.

Czibrefalva pusztulása.

— A török világól. —
Írta: Petres Elek.

Szegény magyar hazánk majdnem két évszázadon át nyugott a török iga alatt, mely időn keresztül Budavaranak orman tudokott a felhoid alakú török jelvény. Hazánkban a felhoid feltűnésétől letűnéséig igen sok vizsgálva volt nemzetünknek a törökökkel. Ezen idő alatt nem egyszer hullatott a magyar nép sűrű gya-zkönyveket — oseinik által szerzett — földünknek porába, melybe igen gyakran belevegyült az egnek könny, zaporra is.

A török világól csak egy rövid jelenetet ragadok ki és mutatok be az igen tisztelt olvasó közönségnek, mely munket csiki székelyeket nagyon érdekel: Czibrefalva pusztulása.

Csikszentmihály községtől keletre alig egy kilométer tavolságra egy meglehetősen terjedelmű kaszálóret fekszik, melynek neve Czibrefalva. Ezen ret közepén egy kis tó van, mely mindig vízzel van teli. — A tó körül imitt amott sorjában négyzet es teglany alakban gyeppel borított alacsony töltések láthatók, melyek arra engednek következtetni, hogy itt hazak voltak, hogy itt valamikor falu vagy város lehetett. Nemcsak az ősi maradványok, hanem a székely nép ajkan elo mondak, a történelem es egyéb hataramaradt iratok s leletek mind amellett bizonyítanak, hogy ezen Czibrefalva rét valamikor ugy körül-beült 2—3 évszázaddal ezelott egy nagy népes székely-közseg volt, Czibrefalva elnevezés alatt, mely a török dúlásnak lett aldozata.

1694-ben I. Lipót uralkodása idejében új-

lag berontott a török hazánkba. Ekkor szemelt Erdélyre, különösen Csíkvármegyére vetette. A törökcsapatoknak egyszerre — az olvasóközönséggel is már ismeretett — Pogányhavas hegység laoval bukkaat e ő es tepte meg varauatit a csiki székelynepet.

A törököknek legelő aldozatul ejtendő zsákmányuk volt Czibrefalva község, mely a számos elleneseges neptomeggel szemben, — szervezetsége es gyenge vedereje miatt — semmi nagy ellenahast nem tanusíthatott. A egyetlen törökök pedig tüzzel-vassal irgalmatlanul pusztítottak. A község lakosságának nagy részét a leguorzasztobb kiuzó eszközökkel, letrhatatlan kiúk között vegeztek ki. — A községet kiraboltak, azután felgyújtottak es porra egettek. Az életben maradt nepet pedig rabianera lüztek es mint foglyot magukkal hurotak.

Ugyanekkor het falut irtottak ki Csikmegyeből; es összesen több mint 7077 székely foglyot vittek el.

Amint a kronikás is megjegyzi, ekkor hurcottak el a többi foglyokkal együtt csikszentmihályi, illetoleg czibrefalvi születésű Buzás, Endes es Kosa nevű csiksomlyói közepiskolai tanuokat is, kik többé sohaem tertek vissza.

A pusztító törökök csak Csikmegyében több mint 20 templomot raboltak ki es romboltak földig; s ezenkívül megbeesülhetetlen tomerdek sok kincset keritettek hatalmukba es vittek el magukkal.

A földig lerombolt Czibrefalva községből csupa het ember maradt életben, kik közül egy Ajnad nevű, alig egy pár kilométerre fekvő völgyben egy patakocská mentén telepedett le.

Ennek névkoronai ugyan kipszultak, de az általuk elszaporodott lakosság egy kis községet alkot, mely Ajnad nevet visel.

A Czibrefalvából életben megmaradt többi nat ember pedig — a már akkor is fennálló — Csikszentmihály községben telepedett le. Csikszentmihály jelenleg Ajnaddal együtt kepez egy politikai es hitközséget.

A tripoliszi arab harcosok.

Amióta az arabok az olasz-török háboruba beleszultak, a viszonyok egészen megváltoztak. Ezt a változást az arab harcosok nagy bátorsága idezte elő. Ezek az arabok — ugyaltalán — harc továbbhi folyamán is igen nagy szerepet foglaltak játszani es ezért nincs aktualitás innjan az ő temperamentumuknak es jellemüknek a kérdese. Ezek az „arabok” nagyobb részt nem azoknak a leszármazottjai, akik mintegy 250,000-en a profétával Kr. u. 1050-ben Észak-Afrikába vándoroltak. Nagyobbára elarabosodott berberok es Északafrika érdekes óslakóitól származnak, akiknek jellemvonásai a mostani lakókkal a legfontosabb ismertetőjelekben megegyeznek. A tripoliszi berberok faja nem maradt oly tiszta, mint a magas hegysegben lakóke, akiket franciák katyboloknak neveznek, de mindazonáltal abban a nagy iszlám mozgalomban, amely most az olaszok ellen kitört, igen nagy szerepet játszanak. Azt a nagy jelentőségét es szerepet, a melyre a berberok Észak-Afrika nepei között hivattva vannak, egy marburgi tanár, aki a középtengeri partvidéknek kitűnő ismerője, részletesen megírja. A berberok már a történelem előtti időkben is mai lakóhelyükön éltek es azt a kérdést, hogy ezekben az időkben Európából vagy Kis-Ázsiából vándoroltak-e ide, már nagyon sokan fejtegették.

A legújabb időkben valószínűsítették európai származásukat, es szőke típusokból es kék szeműkből germán származásra következtettek.

különféle foglalkozású és más-más miveltiségi fokon álló szülők körében a gyermeknevelés tekintetéből, gondosan kerülve a kereskedelmi, de különösen az ipari pályát.*)

Mi ez, ha nem kóros tünet? Nézzünk csak magunk körül. Ki az ur ma? Az, akinek vagyona van, akinek mindenre telik, amit tőle korunk anyagiakban megkíván.

Diploma, képzettség, miveltiség, intelligencia? ezek pénz, anyagi eszközök nélkül nem egyebek a szerencsétlenség kutforrásainál. Sokkal boldogtalanabb a nagyképzettségű, de szegénysorsu egyén, mint a miveltetlen szegény ember.

Milyen anyagi helyzete van ma egy független magyar bírónak? Meg van-e fizetve egy tanár, egy kir. tanfelügyelő, egy adótitiz, egy postás v. bárki más úgy, hogy jogos igényeinek megfelelőleg élhessen? Biztos vagyok benne, hogy egy hentesnek, egy fodrásznak jobb életsora van aránylag, mint igen-igen sok főiskolát végzett tisztviselőnek. Igaz zsidóknak jobban kijár a pálinkamérés után a minden-napja, mint nekem a népkultúra munkásának.

Megállapítható tehát az, hogy napjainkban az „urak” a szegények és a „nem-urak” a vagyonosok. Ezek élhetnek, azok meg csak tengődnek.

Következőleg az iskolázottság, a sok tanulás a tisztviselői pályán nem fizeti ki magát. — Oka egyszerű. Minden más pályán a drágasághoz képest fel lehet csapni az árakat, de én az abc tanításának díját nem emelhetem. Az aktaintéző is csak így van; pedig a pék, a hentes, a tojásos néni úgy megemeltették árucikkeik árát, hogy amikor ki-mondja, környékezni kezd a guta.

Ily körülmények között csakugyan nevetéses az a versengés, amelyet szülők fejtünk ki fiainknak, leányainknak a tisztviselői pályákra való neveltetésében.

Praktikus pályákra velük. Végezzenek legalább VI. el. osztályt azok a falusi gyermekek és amelyek szülői teheti s fia, lányá arra való, taníttassa őket, de csakis praktikus pályákra tereje. Nem kell írtozni az iptartól. IV—VI. gimnáziumi osztállyal val-nának igazán ügyes mesterekké a fiuk, a lányok meg szintén iskolai műveltség révén vehet-nék szép reményekkel a női iparágakat.

El ne feledjünk azonban egyet. Törvényt kellene alkotni, amely gyökere-sen és a legapróbb részletekig megállapítaná az iparos mester teendőit a tanoncál szem-ben és viszont. Valóságos ijesztő és az ipari

* Épen lapunk múlt számában közöltük, hogy Csikvármegye egymaga nagyobb quantumot ad iparos pályára, mint a többi összes székely vármegye.

Szerk.

Bevándorlásuk időpontja valószínűleg Krisztus születése előtt 1500. táján történt. A római korban a berberék nagy kulturát teremtettek, és az arab középkorban is nagy lengett a befolyásuk. Ennek a népnek sikerült a sos idegen faj beházasodása dacára is, kemény törté-rejmel és nagy szívóssággal fogva faji jel-leget megtartani, és ahelyett, hogy az arab jellemvonásokat vették volna magukra, ok preceittek az arabokra a magukéit. A berber-faj testileg különösen erős és munkakepes faj, nyulank, valamivel nagyobb a középnagysá-gal, izmos és vaserjú, kedvezőtlen időjárás-sal testi faradalmak elviselésében csodálatos-ak. Hogy mennyire kedvelik a rest arabokkal szemben a munkát, mutatja, hogy estenként tornaszati versenyeket rendeznek maguk kö-zött. A marburgi tanár azt mondja, hogy a berberekben megvan minden testi és lelki tu-lajdoniség ahhoz, hogy kitűnő katonák legye-nek: megvan bennük a személyes bátorság, a halálmegvetés és a józanság. Fajuknak külö-nös nagy ereje és hosszú élete abból magya-rázható, hogy a gyermekek hanyag gondozása mellett csak az erős egyének maradnak élet-ben. A berber szenvedélyes és könnyed, amel-lett azonban komoly, sőt szomorú, — mondja dr. Fischer, aki ezeket írja. — Megfigyelhet-tem, hogy a berberokban igen nagy személyes büszkeség van, és nem tűri a durva, rossz bánásmódot. A berber megtartja a szavát. Nagy nyereségvágy van bennük, és épp oly szerény a táplálkozásban a szegény, mint a gazdag. A gazdag berber ugyanazt a piszkos és elítelt, rongyos burnuszt hordja, mint a szegény. A berber ismeri és tiszteli a magántulajdont.

Csodálatosan tudták ezek az emberek Tripo-lisz vidékén a kopár sziklafakat zsillipekkel és csatornákkal valósgos csodakertekké vára-szolni. Amióta a XVI. században felvették a mohamedán vallást, azóta nagy szerepet ját-szanak náluk a szekták. Egy ilyen szekta, a Senusija-azekta ébresztette fel bennük a nem-szeti összetartozás érzését, és ez bírta őket most harcra az olaszok ellen.

pályától elriasztó mumus, hogy néznek ki a mostani iparostanulók legnagyobb részben. Rongyos, szurtos, mocskos; meztelbős még novemberben is akad. A bánásmód- és ellá-táshoz is sok szó férne.

Ezeket kell mielőbb rendbe hozni s akkor hiszem, hogy jobb ember-anyag keresi fel az ipari pályát is; mert rövid idő alatt teljes tu-datúra jut igen sok sok szülőnek: oktalau do log tisztviselőt neveltetni a gyermekből akkor, amikor testet-lelket emésztő munkálkodással sincs biztosítva még csak megélhetése is; ami a praktikus pályákon rendszerint elő sem for-dulhat.

Kajtsa József.

Meglepetés a csiksomlyói tanítóképzőben.

Folyó évi november hó 24-én a nevezett intézetnél a szokottnál valamivel hamarabb csezengettek a déli 12 óra előtt; ilyenkor ren-desen valami sürgős kihirdetni való van s a növendékek a gyülekezés termébe sietnek. Sejtelmők valóra vált, mert az intézet igazga-tója tudtul adja az ifjuságnak, hogy a kegyel-mes főpásztor délután 3 órakor magus látoga-tással szerencsételti az intézetet. A jelenle-vők orvendetes meglepetésüknek harsány el-jenzéssel adtak kifejezést s teendőik után lát-tak, mert ilyenkor mindenki igyekszik magus vendéget a lehetőségig a legünnepelesebben fogadul, hogy így szereteteneik s alazatos tisz-teleneik a legmáltóbb módon kifejezést ad-hasson.

A kitűzött időben az intézet tanártestülete és ifjusága egybegyűlve, dobogó szívvél várta szeretett főpásztort, ki keves vártatva meg is jelent. A tole szokott atyai szeretettel ü-vözli az intézet lakóit, neany into szót inte-z az ifjusághoz s kimrdeti jövetelének jobb okat, t. i.: délután lesz a szent gyónás, masnap reggel közös szent áldozás és 1/211 orakor a szent Cecilia-ünnep mősorának foprovaja, amelyen a kegyelmes ur is megjeleik.

Minden úgy történt, ahogy a fopasztor kívánja; sőt a novendékek keno csendben a nagytermet is a rendelkezésükre adó csekely eszközök dacára a kitűzött időre elég izlese-sen kidiszitak. Pont 1/211 orakor mudeuki a maga helyen s a kegyelmes ur, nagyragos Pa. Gabor kir. tanácsos és kedves csatádjá, lotisztelendő Dr. Kaszoui Alajos karcfalvi ple-bános, továbbá Gall Antal karcfalvi kántor s mások kíséretében megjeleuo: a foprová kezdetet veszi.

A növendékek a mősor minden egyes pont-ját önállóan bemutatják s itt a tanártestület, amely hivatásának komoly magasiatán aliva a novendékeket önállóagra neveli, díseretere legyen mondva: — az egész mősor minden megakadás nélkül, sőt leszamitva a körülmé-nyek okozta kis lampalazt, élvezetesen folyt-le. A kegyelmes fopasztor minden egyes pont-hoz jöndiatu tanácsokat nyujt, de általában teljes meg-telegedetésegeuk ad kifejezést.

A mősorak meg csak egy pontja volt hatra, midou a fopasztor a dobogóra lépve kijeleuti, hogy örömmel jött ez intézet falai köze, mert tudja rola, hogy 50 év óta nem-csak derek katú. magyar tanítókat, de kiva-loan jo kántorokat is nevelt a bazuauk, az egybazuauk; leike örömmel telik meg, midou nyen volt novendékekkel találkozik s a tole tel-hető módon mindig a legnagyobb elismeréssel adozik az ny munkásokkal szemben. Most is leginkább azért jött, hogy egy volt intézeti novendéknek, ki hosszú éveken át szolgálja az egyházat, elismerését nyilváníttassa. Az ille-tőnek érdemeit majd főtisztelendő dr. Kaszoui Alajos fogja méltatni, ki e felszólításnak ele-get teendő átveszi a szót s ismerteti Gall An-tal karcfalvi kántor 56 évi működését. Mű-ködésének vezércsillagai voltak: vallásos buz-góság, hivatásának szeretete, előjáróinak tisz-telete s a sorában való meggyugvas. Ezek ké-pesítették hivatásának pontos betöltésére, ezek adtak erőt a sors csapásainak elviselésére s ezek képesítik most is arra, hogy 56 évi mű-ködés után hivatalát a jelenben is jó kedvvel, örömmel töltse be. S a kegyelmes ur, hogy jó kedvet, örömet még magasabbra emelhesse: őt a szentségsége atyának, X-ik Pius pápanak kegyességébe ajánlotta s a szentségsége atya az érdemesnek buzgó és hosszú munkálkodásának elismeréséül: arany érdemkeresztet küldött s a kegyelmes ur örömet jött el, hogy azt a kitűntetettnek felöltöze. Tesai ezt azon óhaj-tásnak kifejezésével: Vajha az Isteni gondvi-selés a buzgó egyházzolgat meg sokáig ei-telne! . . . A kegytompion torayabot meg-

szólat a harang déli imára . . . a püspök s agg kántor egymás mellé tórdelnek s a jelen-levőkkel kéri a boldogságos Szűz közbenjá-rását a további munkálkodásra, az egyház tö-rekvéseinek diadalmasodására.

Részemről, ki e sorokat írom, csak azt szerettem volna még, hogy mi, — mindazok, kik az Úr oltára körül buzgolkodunk — itt lettünk volna s az örömből, mely kollégánk által mindnyájunkat ért, valamint az általa minket ért megtiszteltetésből részünket sze-mélyesen kivessük s az érdemesnek 3-szo-ras éljent, örömlünknek, a kegyelmes, jó Atyánk-nak pedig azon kegyes gondoskodásáért, amely-ben minket részösített halás, köszönetünknek nyilvános kifejezést adtuk volna. Igy pedig ez uton kiáltjuk a kollégáknak: „Éljen!” s a kegyelmes Püspök Úrnak: „Istii hála és kö-zszönet!”

Építsünk tisztviselői telepet.

E címmel lelkes felhívást tett közzé váro-sunk agilis polgármestere. Felhívásának célja városunk tisztviselőit egy sorba tömöríteni és egy tisztviselői telepet létesíteni. A cél amely nemes, ép oly régen érzett szükséglet lesz hi-vatva kielégíteni. Tudjuk és napról-napra érez-zük, hogy lakásviszonyaink nem kielégítőek, a lakások szűkek, egészségre ártalmasak és drá-gák. Mindez pedig elsősorban a tisztviselőt sújtja, mert a tisztviselők túlnyomó része lak-bért kénytelen fizetni és olyan lakásban lakik, amelyen valahogyan jut.

Nem akarunk a megtartandó értekezlet ha-tározatai elé vágni, de addig is, míg részletes tervekbe kerül a sor, üdvözöljük a megkez-dett akciót és sikert kívánunk hozzá. Remel-jük, hogy a létesítendő telep városunk rende-zésének kérdését is megfogja oldani.

A felhívás a következő: A hova tovább emelkedő lakbérek és az általános panasz tárgyát képező lakás inség-arra az elhatározásra indítottak, hogy egy na-gyobb szabású tisztviselői telep létesítése iránt a kezdeményező lépéseket megtegyem.

Célom az, hogy alkalmas helyen minden csatlakozó állami, megyei tisztviselő részre-igényeinek megfelelő családi házakat építsünk, hogy azzal egy a fentebb említett drágaságot és inseeget sanáljuk s hogy egyben alkalmat és módot nyujtsunk minden tisztviselőnek némi vagyon gyűjtésére.

Felkerem azért Cimet, hogy a mennyiben céloimat helyesnek és üdvösnek tartja szives-kedjek ezt kifejezésre juttatni az által, hogy az e célból összehívandó értekezleten részt vesz és ott nagybecsü tanácsával támogat.

Minden feltételt és lehetőséget meg van arra, hogy céloim elérhető legyen és ép azért im-métellen kérem, hogy érdeklődését megtar-tani és ismerősei körében ez eszmét terjesz-teni sziveskedjek.

Csikszereada, 1911. november hó 26-án.

Tisztelettel:

Dr. Ujfalusi Jenő,
polgármester.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az erdélyi püspök városunkban. Gróf Majlati G. Károly tolyo hó 24 en delben Gy. rgyoszentmiklósról egészen váratlanul vá-rosumba érkezett. Kíséretében voltak P. Pucher Anaklet, Görög Joákim és dr. Kaszoui Alajos. Megérkezése után azonnal a főgimná-ziumba hajtatott, ahol megjelenése nagy örö-met okozott. Megtekintette a tereu tornászó ifjakat s megjelent két tanár előadásán is s azután Csiksomlyóra ment, hogy meglátogassa a tanítóképzőt. Csiksomlyóról 25-én tért vissza a főgimnáziumba, amelynek tornacsarnokában az össze-gyűlt ifjuság és tanártestület kitörő lelkesedéssel fogadta a fopaszort, akit Kas-sai Lajos h. igazgató üdvözölt. A fopasztor közvetlen szavakkal szólt az ifjusághoz, buzdítva őket az Isteni feleleltre és a munka szeretetere. S ezekenkel elzörsére legfőbb se-gítségközt a gyakori szent áldozást ajánlotta. Beazérolé láthatólag mindenkire nagy hatást gyakorolt. Ezután gyóntatásához fogott, amely-ben segítségére voltak a vidék közeli lelke-szei is. Másnap szentmisét mondott, megáldoz-tatta az ifjuságot s rájuk adta a pápai áldást. A délelőtti folyamán fogadta a tanártestület tisztelgését, résztvett az önképzőkör gyűlésén és látogatásokat tett a megye és város ve-zető embereinél. Délután litániát mondott, je-len volt a Mária Tarsulat ülésén s azután í-méet gyóntatott. 27-én délelőtti az előadási órá-kon látogatott. Minden egyes alkalommal be-szél az ifjusághoz s buzdította őket, hogy tisztá, munkás életet élj-nék. Az önképzőkör ülésén épen felolvasást tartott Bene Janos VIII.

o. t., a ki az alkoholelles mozgalom fontos-ságát fejtegetve felszólította társait, hogy le-gyenek abstinensek. A fopasztor helyeseite a mozgalmat s felolvasót talpraesett, ügyes fel-olvasásért jutalomban részesítette. 27 én dél-ben a tornacsarnokban egybegyűlt ifjakhoz bucsubeszédet intézett s azután a tanártestü-lettel megbeszélte azokat az eszközöket, amelyek az ifjuság helyes irányban való ne-velésére szükségesek. Az estéli vonattal töb-bek kíséretében Kézdivásárhelyre utazott.

— Áthelyezés. A vallás-és közoktatás-ügyi miniszter Barabás Róza alsócsernátoni és Burtha Anna caikrákosi állami elemi is-kolai tanítóóketet köleszőösen áthelyezte.

— Joggyakornoki kinevezés. A mar-osvásárhelyi tábla elnöke Vass Jenő dr. ügy-védjelöltet a marosvásárhelyi tábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— Kinevezés. A földmivelté-ügyi minisz-ter Szopos András gazdászot a kir. földmives-iskolák tanszemélyzetének létszámába id. min. gazdasági gyakornokká nevezte ki.

— Házaság. Dr. Zakariás Jenő kézd-i-vásárhelyi ügyvéd folyó hó 27-én vezette ol-tárhoz Száva Katskát Szepvizen.

— Halálozás. Pototzky Andoré szül. Szul-tán Zelma folyó hó 15-én, 25 éves korában Csikszereadban meghalt. — Az alig egy éves fiatal asszony halálát kiterjedt rokonság gyá-szolja.

— Kamarai közgyűlés. A marosvá-sárhelyi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 30-án délután 3 órakor teljes ülést tart.

— Cecilia ünnep a csiksomlyói képző-ben. A tanártestület és az ifjuság által rendez-tett ünnepség nagyszámú közönség jelenléte-ben a legelkereebben folyt le s az a tanár-testület és a komoly ifjuság érdeme.

— Az erdélyi városok lakossága. Az országos statisztikai hivatal közölte a hivata-lisan a tizezer feleknél több lakost számláló 146 törvényhatóságban felolytatott 1910-ik esz-tendei népszámlálás eredményét. A hivatalos kimutatás első tizenegy városat ime itt ad-juk: Budapest 880371 lélek, Szeged 118328 lélek, Szabadka 94610 lélek, Debrecen 92729 lélek, Pozsony 78223 lélek, Temesvár 72555 lélek, Kécskemet 66834 lélek, Győvár 64169 lélek, Arad 63166 lélek, Hodmezővásárhely 62445 lélek, Kolozsvár 60808 lélek. Az eddigi 10,000 lakosnál többlet bíró erdélyi városok számszor szerint a következők: 19. Brassó 41056 lélek, 20. Nagyzeben 33989 lélek, 47. Marosvásárhely 25517 lélek, 93. Torda 13455 lélek, 98. Beszterce 13236 lélek, 113. Petro-zsény 12193 lélek, 118 Gyul fehérvár 11616 lélek, 119. Szegevár 11587 lélek, 123. Dea 11452 lélek, 141. Székelyudvarhely 10244 lélek.

— Halál a Salvarsan oltás után. A kolozsvári jogászai kar egyik képzett, szimpá-tikus tagja, Török Akos dr. kir. ügyész tragi-kus körülmények között halt meg a csütörtökre virradó éjszakán. Veszedelmes kór támadta meg az ügyész külöben is gyenge szervezet-t s a betegség egyhártágyuladással súlyoszo-dott s egy heti szenvedés után kioltotta a sze-rencsétlen ember életét. Különösen tragikusá teszi az esetet, hogy Török az utóbbi időben sokféle betegség ellen használt Salvarsannal oltatta be magát s az injekció, amely ezer meg ezer esetben semmiféle komplikációt nem szokott maga után vonni, ezuttal súlyos és végeredményben halált okozó elváltozásokat idézett elő az agyban. Orvosi körökben nagy feltűnést keltett a haláleset, amely eddig ne-gyedik az orvosi irodalomban. Annál nagyobb a részvét, mert Török agilitasátul es jogi tu-dásától sokat vártak jogászai körökben s mind-ezt a sok reményseget semmiféle tette a vá-ratlanul bekövetkezett halál. Török Akos dr. működése 37 éves ember volt. Kolozsvárt masfél év óta működik mint kir. ügyész. Tel-jes szimpatiaját élvezte nemcsak kartársainak, hanem az ügyvédi karnak is. Penteken délután temették el nagy részvét mellett a tragikus sorsra jutott fiatal jogászt.

— Szeplőtelen fogantatás. A csiksom-lyói kegytompionban folyó év december 8-án a képző ifjuság a 10 órai szent misén ré-szint magyar műnékeket, részint pedig a kir. korálit fogja bemutatni.

— Köszöngés megáldás. A Várdotfal-ván nagy kötséggel emelt községhezát folyó hó 26-án nagy ünnepség keretében adták át rendeltetésének. Az épület megáldását Bálint Lajos főesperes plebanos végezte. Az egyházi szertartás befejezte után ünnepség volt, me-lyen a megnyitó beszédet Peter Sandor ta-nító mondotta. Ennek szavaltat és Kisfaludy K. Mátyás diákjának előadása egészítette ki a műsort Este tanc volt.

— Hamis huszkoronás bankjegyek vannak forgalomban. Ismertető jetei a követ-kezők: a hamisítvány futólagos, áttekintésénél eltérőldött huszkoronás bankjegy benyomasat teszi. Tüzetes vizsgálatnál záiros fenyő, míg a valódi fénytelen s a papir anyaga puhabb. A rajta levő női fej orra szélesebb, barnas viola szmú, a valódi élénk viola szín helyett. A ha-mis 20 koronások a dírtól vásáron kerültek forgalomba.

— **Kántorváltás.** A gyergyóremeti rom. kath. egyháznál megválasztott főkéntori aláira a választást folyó hó 24-én ettették meg. Megválasztott első helyre Rigó István csikzerdai kántor 171 szavazattal Sándor Zsigmond 20 és Páll Vencel szavazattal szemben. A csikzerdai hívek szép hangú kántorukat vesztik el Rigóban.

— **Szomorú statisztika.** A belügyminiszter most tette közzé a tüdővész pusztításáról szóló múlt havi statisztikát. A szomorú adatoknak Erdélyre vonatkozó részét itt közöljük: Alsó-Fehér 79, B.-Naszód 42, Brassó 21, Csik 41, Fogaras 19, Háromszék 35, Hunyad 85, K.-Küküllő 67, Kolozs 95, Kolozsvár 24, Maros-Torda 96, Maros-Vásárhely 8, N.-Küküllő 55, Székely 37, Sz.-Doboka 104, T.-Aranyos 71, Udvarhely 46. Összesen 925.

— **Dragul a vasuti utasas.** A pénzügyminiszter a költségvetés heterjesztése alkalmával a vasuti személyi díjazás emelését kitételek helyett. Ez az emelés már a legközelebbi jövőben be fog következni és az államvasutakon 80 százalékkal fogják emelni a személyi díjazásokat. A díjazások emelése első pillanatra horribilnek tetszik, de figyelembe kell venni azt, hogy az államvasutak eddigi díjtételei sokkal olcsóbbak voltak, mint a külföldi vasutak, vagy a magyarországi vasuti társaságok díjtételei. Az emelés tehát más vasutakhoz viszonyítva nem is olyan nagy, de az a körülmény, hogy hirtelen, minden átmenet nélkül történik, ami speciális viszonyainkat és közönségünk felfogását tekintve, valószínűleg az utazást nagy mértékben fogja csökkenteni.

— **Előfizetési fölhívás.** Sándory Mihály gyergyószentmiklósi könyvkiadó előfizetési fölhívást bocsát ki Szini Lajos hírlapíróknak ez év végén megjelenő két könyvére. Az egyik Folt a virradatban címen novellákat tartalmaz; a másik Nyúl-zölés címen hátra a nagy víz mellett címen jelenik meg két székely-góbnak a fővárosban átélt székely nyelvjárásban megírt kacagtató kalandorait meséli el. E könyv második részében vannak a Ferdoi levelek is, melyeket a nyaraló góbké küldöttek haza a fűrdől székelyben ugyancsak kacagtató módon tapasztalataikat beszélik el. A könyvekre december 15-ig fogad el előfizetést a kiadó. Bármelyik könyv előfizetési ára három, a kettő öt korona.

— **Figyelmeztetés.** Folyó évi december hó 1-én a postai csomag kezelésben változás áll be, amennyiben azok a csomagok, amelyeknek nyilvánítt értéke legalább 100 K (100 franc, 100 marka) továbbá a 100 koronánál (100 franc, 100 marka) kisebb értékű nyilvánítt feladatok azok a csomagok, amelyek készpénz, zsebpénz, arany vagy ezüst tárgyat tartalmaznak, — ha terjedelmükkel vagy súlyukkal fogva betét darabként nem kezelhetők, — kézi darabként kezelendők. Minden egyes kézi darabhoz külön-külön szállítólevél állítandó ki. Ez a rendelkezés a hatóságok és a hivatalok által feladott kézi darabokra is kiterjed. Azokat a kézi darabokat, melyeknek értéke 600 koronánál kisebb és az ezekhez tartozó szállítóleveleket a felvételre egy-egy darab „V” jelzővel (293. sz. nyomt.), azokat pedig, melyeknek értéke 600 K vagy ennél több s ezeknek szállítóleveleit két-két darab „V” jelzővel kell ellátni. A „V” illetve „VV” jelzőket úgy a csomagon, mint a szállítólevelen a ragasztó mellé kell ragasztani. A jelzőkkel való feladásnál a kézi daraboknak minősülő csomagok a közönséges csomagoktól elkülönítve külön jegyzékre foglalandók. Attól a jegyzékes feladótól, aki ehhez nem alkalmaszkodik, a jegyzékkel való feladás kedvezménye megvonható. A kézi csomagok mérlegelése és a súly feljegyzése a postahivatali teendője akkor is, ha a feladás jegyzékkel történik.

— **Csendőrdetektívok.** A belügyminiszteriumban érdekes juttatás készülnek, mi nagy fontossággal bír. Az a törv. hogy a csendőség egyes őrsit és szakaszeit detektívokkal erősítik meg, a kik civilruhában fogják a nyomozásokat végezni, — ott, a hol erre szükség van. Régóta panaszkodnak már maguk a csendőrök is, hogy feltűnő egyenruhájuk sok esetben megfusítja a legmesszebbbenő fáradságuk eredményét is. Ez az oka annak, hogy a belügyminiszterium is meghódolt az ajánlatba hozott rendszernek és behozta a detektív-intézményt, mely minden bizonynál csak előnyére lesz a biztonságnak. A titkos csendőröket egyelőre csak próbaként állítják fel néhány száznyál és ha a próba beválik, akkor minden vonalon szervezik a detektívokat, a mi természetesen a csendőrség létezésének emelésével fog járni.

— **Székely munkások védelme Romániában.** Tekintettel a székelyföldi munkások nagy számára, kik Romániában az erdő-ételekért vállalatoknál munkába állanak, a kormány rendeletet bocsátott ki, hogy ötven főnél nagyobb tömegben csak akkor engedni meg a székely munkásoknak a román területre való belepést, ha az illető társaság kötelezi magát kórházat építeni, a munkásokat öt napi orvosi vizsgálat alatt tartani és úgy az orvost díjazni, mint a munkások után egy frakot fizetni.

— **Csopdába esett fu.** Abos István 12 éves fia, csikdánfalvi lakósz. szülei elvesztett

marháik keresésére küldték a havasra s a mint ott szanaszét bolyongott, véletlenül egy medvefogó csapdába került, mely ballább megfogta. A gyermek nagy fájdalmi közt nem volt képes az összecsapódott fogókból lábait kiszabadítani, kénytelen volt fogva maradni másnapig, míg szülei keresésére indulva rátaláltak. A csapda ismeretlen földalója ellen megindult a nyomozás.

— **Csikki fiúk az ipari pályákon.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésében beszámolt a székely fiúk ipari elhelyezéséről. Ezzel kapcsolatosan megemlékezett Csikvármegyéről, mely egymaga annyi fiút ad iparra, mint a többi székely megye együttvéve. A jelentésből közöljük a következőket: A székely fiúk zöme, mint minden évben az idén is Csikmegyéből került ki. E vármegye egymaga átlag annyi fiút ad iparra, mint a többi székely megye együttvéve. Hatalmas támogatja ott az akciónak a pap-ság, mely példás missziót végez, hogy az egykor elmaradt vármegye iparát jelentőségre emelje. A haladás ennek következtében viszonylagosan ebben a vármegyében a legszembetűnőbb s ha e buzgóság állandó lesz, nem lehetetlen, hogy az ipari haladásban egykor Csikmegye fog vezetni. Kívánatos lenne, hogy ezt a példát a többi székely megyék pap-sága is kövesse.

— **Új rend a telegkönyvi hivatalban.** Székely Ferenc igazságügyminiszter új rendet léptet élethe. Felek részére ezután a telegkönyvi hivatal köznapon 10—12 óráig vasárnap és ünnepnapon 9—11 óráig áll nyitva. Olyan napokon, a mikor a vidéki jogkereső közösség tömegesebben szokta felkeresni a telegkönyvi hivatalt (heti- és országos vasárnapok), a telegkönyvi hivatal a felek részére 9—12 óráig kell nyitva tartani. Nagyobb forgalmu helyeken lévő telegkönyvi hatóságokra nézve a kir. törvényes elnöke az egyes székelyek személyes és ügyforgalmi viszonyainak számbavételével azt az időt, amelyben a telegkönyvi hivatal a felek részére nyitva áll, hivatalos órákon belül köznapokon általában három órai, heti és országos vasárnapok napján pedig négy órai tartamban állapítja meg. A telegkönyvi iktató mint eddig is változatlanul hétköznapon 9—11 óráig, vasár- és ünnepnapon 9—11 óráig áll a felek részére nyitva. Ez a rendelet az év december hó 1-én lép életbe.

— **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** A Mav. igazgatósága már évek óta kísérletezik, hogy a gyorsvonatokon is járasson harmadosztályú kocsikat. Ezeknek a kísérleteknek eredményeképpen elhatározta a Mav., hogy nemely vonalokon, különösen ott, ahol a pályatest elég erős a hosszabb gyorsvonatok járatására s azokat a vonalakat, a melyeket leginkább használni az utazó közönség, felszereli harmadik osztályú kocsikkal. Beöthy László kereskedelmiügyi miniszter nyilatkozott is erről az újtásról s kijelentette, hogy egy gyorsvonatnál legközelebb bevezetik a harmadik osztályú kocsikat.

— **Millios érdővetel.** Az Egyesült Fatermelők Rt. tulajdonában lévő dírtól fenyőerdőseket 1.100.000 kor.-ért megvásárolta a Székelykerület Erdőpar Rt. A várhgyi alomison negy keretes gőzfűrészt állít fel. A vállalkozás finanszírozását a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank végzi.

— **A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése Szilveszter napján.** Az idén december 31. azaz Szilveszter napja vasárnapra esik, mineifogva a törvényes vasárnapi munkaszünet fenntartása esetén a kereskedők elesnek attól a hasznától, melyet az újvi tömeges bevásárlások hozhatnak. Ez okból a fővárosi kereskedők egyesülete elhatározta, hogy kényvnyel járul a kereskedelmi miniszterhez, az ideai Szilveszter napján a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése iránt. Nincs benne kétségünk, hogy ezt a méltányos kerelmet a miniszter teljesíteni fogja, csak annyi hozzáadni valónk van, hogy a felfüggesztés nemcsak a főváros, hanem az egész ország területére terjedjék ki.

— **Töltényeladás és löporárúsitással engedély.** Egy vidéki vaskereskedő üzletében megjelentek a pénzügyőrök, hogy az ott talált revolver és főbert tölténykészletet azért kobozták el, mert a kereskedőnek nem volt löporárúsitási engedélye. Az elkobozott töltényekből, aztán kiszedték a löport, azt lemérték s a talált mennyiség minden 560 grammja után 16 korona pénz bírsággal büntették meg a kereskedőt. Ennek a büntetésnek törvényes alapja nincs, mert a löporárúsitás szabályozása, még most is érvényben lévő pátems mitem szó a töltények eladásának tilalmazásáról, hanem csupán a löpor és rezeptor engedély nélkül való elárúsitását tiltja. Helyes volna, ha a belügyminiszter rendeletet bocsátana ki, mely kimondja, hogy töltényeladás céljára a kereskedőknek külön engedélyre nincs szükségük.

— **Milyen telünk lesz.** Az ideai szokatlan forró nyár után fokozottabb érdeklődéssel nézünk mindnyájan a közelgő tél elé és önként az a kérdés tolu előtérbe: vajjon a múlt nyár abnormalis meteorológiai jelenségeinek lesznek-e és mily kihatásai a bekövetkezendő téli időjárás alakulására? A közép-urpumi időjárat illetőleg csaknem egy teljes századra visszanyúló megfigyelések és észleletek álla-

nak a meteorológusok rendelkezésére, ezekből a becsele adatokból leszűrte tapasztalat szerint pedig a tulajdonoson meleg nyárra rendezen szigorú tél szokott következni. Hasonló forró nyár volt az 1811., 1826., 1834., 1846., 1857., és az 1859-iki esztendőben és csakugyan, az 1834-iki év kivételével, egész Közép-Európában hideg telek uralkodtak a felsorolt esztendőben.

— **A habsa.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter leiratával kapcsolatban tárgyalta Imecs Jakab és társai tusnádi mészáros iparosoknak a vármegye alispánja által a „habsa” husvágas betiltása ügyében felterjesztett panaszos kérelmet. A kamara a maga részéről is kívánatosnak tartja a husvágással a panaszos módon való kontarkodásnak betiltását úgy iparvédelmi, mint közegészségügyi szempontból. A „habsa” vagy „hopsa” husvágás engedélye csupán arra az esetre szoritandó, midőn egy-egy különben teljesen egészséges szarvasmarha, vagy más husfogyasztásra alkalmas házi állatnak lábtörés, vagy más külső sérülés következtében — a teljes elkárosodás kikerülése végett, a jelentkezők közt való fölőstása utján — gyors értékesítése válik szükségessé.

— **Hirdetési oszlopok és tablák felállítása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara f. evi szeptember 29-én tárgyalta a kereskedelemügyi miniszternek leiratát Csik szereda r. t. városnak a hirdetési oszlopok és tablák felállítása, valamint a hirdetmények kifüggesztése tárgyában alkotott szabályrendeletét illetőleg. A kamara tekintettel arra, hogy kisebb városokban, melyek közé Csikszereda is tartozik, a hirdetéseknek ily módon való megszorítása és megdrágítása, a kereskedelemre hátrányos és káros, nem javasolta a szabályrendelet jóváhagyását.

— **A rendezett tanácsú városok kongresszusa.** A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesülete ezidei nagygyűlést december hó 9-én Budapesten fogja megtartani. A kongresszus foglalkozik az új városi törvény alapelveinek megállapításával, a rendezett tanácsú városok háztartásának s a tisztviselők fizetésének a kérdéseivel. Az országos egyesület kiváló elnöke dr. Szentpály István miskolci polgármester, szülővárosában képviselővé választatva, állásáról lemondott. Utódjává az ország legnépesebb rendezett tanácsú városának, Nyiregyháza városnak polgármesterét, Mayerczyk Béla királyi tanácsos, egyesületi alelnököt fogják megválasztani. Ennek helyére pedig Brenner Tóbiás, Szombathely város polgármestere kerül. Az ideai városok polgármesterei tömegesen fognak részt venni.

— **Szegedjegyzők nagygyűlése.** A társadalom minden rétege nyomozható anyagi helyzetéről pánszokdik. Ez hozta össze országos nagygyűlést a szegedjegyzőket és közsegi alkalmazottakat is, de a kongresszusukon elkészítettek a közsegi közigazgatási reformjának tervezetét, valamint a nyugdíj-alapszabályokat. A két napra tervezett kongresszus vasárnap délután kezdődött, Saary M. Zoltán elnökletével. Ez a szakbizottságok ülése volt. A második napon napirend előtt Karácsony Gyula szólt fel a közsegi és Korjegyzők Egyesületének ismeretes eljárásához szolt hozza. Ezután a penztáros jelentésére s a nyugdíjalapszabályzat előterjesztésére került a sor, a melyeket a nagygyűlés elfogadott. A közsegi közigazgatási reform tervezetét Nadasky György ismertette s a nagygyűlés egyhangúan nagy lelkesedéssel tette azt magáévá. A közgyűlés ezután nagyobb vidéki városokban tartják meg. Doli egy órákor fogadta Beöthy László kereskedelemügyi miniszter a nagygyűlés kiküldöttének tiszteletét.

— **Regula a királyhoz.** Az edelényi rablógyilkost, ifj. Regula Edet a miskolci esküdtbírság tudvalevőleg kötelhalálra ítélte. A védője kegyelmi kérvényt szerkesztett, mely a király elé kerül s a melyet Regula maga irt le a fogalmazvány után. A felségfolyamodás befejező része így hangzik:

Megtört lélekkel, ószooskadva, szivfájdalmak között, ártatlan áldozataim kínzó emlékeit mardosított lelkiismerettel kerem az embernek és birám bocsánatát. Most ezt megisméltém Felséged előtt. Felségednek a mindenható Isten olyan magas életkor engedett, a mely közel jár a patriarchák korához. E magas életkorban a köznapu élet itelete fölött álló bölcseséget és könyörületet szerető szivét is tapasztaltuk mi, alattvalói; de tudjuk azt is, hogy Felségedet az élet sokszor megpróbálta, leuított a Felséged a legjobban tudja átérzeni azt, mit jelentene az ellenem szoltó ítélet végrehajtása szerencsétlen szüleimre nézve. Ezért imara kulcsolt kezekkel esedezem: legyen Felséged irgalommal irántam és változtassa át a halalos ítéletet életfogytig tartó regyházzá. Hátrelvő életemben vezekelői akarok bűnömért és családommal együtt imádkozni a jószág Istenhez Felségedért.

— **A tölgy.** Fenn a hegytetőn büszkélkedett a tölgy. Trónus lesz egykoron belőlem, — mondta gögösen megrázva koronáját, — ezüst, arany, meg drágok fogják díszíteni fámát, előttem najjong majd az egész ország. . . . Teitek az idők. A tölgyet kivágták, de nem trónust, — hanem akasztót faragtak belőle.

— **Cseléd tartó gazdák figyelmébe.** Illetékes helyről figyelmeztetik a közönséget, hogy a cseléd tartó gazdák, ha éves cselédek a jövő évben el akarják bocsájtani, kötelesek cselédeknek e hó 15-ig bejárólóg felmondani és nekik erre vonatkozólag igazoló bizonyítványt adni. Ugyancsak kötelesek az éves cselédek is felmondani e hó 15-ig, ha január 1-én mostani helyükről ki akarják lépni. Ha sem a gazda, sem a cseléd e hó 15-ig fel nem mondanak egymásnak a köztük levő éves szerződés a jövő évre is megnyújtottnak tekintetik. A havi cselédeknek a felmondás úgy a gazda, mint a cseléd részéről szintén csak minden hó 15-én történhetik meg.

— **A bolond.** Valahol, a Boldogtengeren túl, volt egy ország: a bolondok országa. Bolond volt annak királya is, népe is.

Nagy szomorúságba esett egy szép napon az ország, meghalt a király udvari bolondja. Hiába jártak be messze földet, nem találtak méltó utódra. Végre valahára fogtak egyet, aki messze idegenből vetődött arra a vidékre. Elfogták és a fővárosba vitték nagy diadallal. Ünneppnap volt az egész országban, örömmódban uszott minden ember, mindenki, öreg, fiatal, szegény, gazdag, hogy végre akadt a királynak udvari bolondja. Az új udvari bolond pedig toporzékolt dübében, jajgatott, hogy erősek szabadon, hisz ő nem bolond, ő ahoz nem ért, hiába erősitette, hogy ő tudós, hogy ő a Magy. Tud. Akadémiának tagja, ott tartották, nem erősitették szabadon, sőt ami fölőlog, meg voltak vele elégedve.

— **A vérfehérítés a hasi nyulak nyelésében.** Ha hosszabb ideig elmulasztottuk tenyészésünket fehérítésre egy-egy újjakkal, s rokonvérű állatok párosítunk egymással, csakhamar bekövetkezik a degeneráció. Amilyen hasznos a mértékkel folytatott belső tenyészés oly esetekben, amikor az állatok valamely fajtajellegét vagy színét kívánják kitenyészteni vagy állandósítani ugyanolyan káros a belső tenyészés az állatok testének nyulak és egésszégük állapotát tekintetében. Az angolok a 4—4½ kilogramm súlyú brabanti nyulból belső tenyészéssel kitenyészettek az értékes színezésű hollandi nyulat, amelynek fajtajellege már most állandóan átöröklődik az utódokra, de testük sulya 1½—2 kilogrammra csökkent. A nemetek viszont ezekből a könnyű sulyú kis állatokból vérfehérítéssel és kolfo kivalasztással ismét 2½—3 kilogrammra szaporították hollandi nyulak sulyát. A belső tenyészés ezek szerint csak sportcélok elérésére szolgál, míg gazdasági céljainkat csakis idegen vérű állatokkal érhetjük el. Ezek ugyanis gyors fejlődésű nagytestű ellentálló igénytelen utódokat nevelnek. Gondoskodjunk tehát arról, hogy tenyészésünkbe 1—2 éventénként egy-egy kifogástalanul bak beszerzésével friss vért hozzunk. Ezt a célunkat sokszor cserével is elérhetjük. Hirdessük valamely szaklapban vásároló vagy cserelő szándékunkat és a megfelelő ajánlatok nem fognak elmaradni. A földművelésügyi Magyar Királyi Miniszter úr a következővel hozza vagy a Házinyu tenyészők Országos Szövetségéhez, Budapest (Csillaghegy) forduló tenyészőknek teljesen ingyen engedélyez a vérfehérítés céljából egy-egy bakot. Egy-egy törzs (1 bak, 2 nőstény) ezüst nyulat pedig 3 K kedvezményes ártért szolgált ki a miniszterium ugyanilyen uton és módon.

— **A gyűjtés.** Egy ügyvédnek roppant házsártos felesége van. Minden csekélység felingerli és pokkál teszi a szegény férj életét. A multkor, ebed alatt ismét kitört rajta a veszekedő kedv. A férj csitította, de hiába, az asszony buzgógn folytatta a predikációt. Végső kétségbeesésében ravasz cseléhez folyamodott a férj. Így szolt az asszonynhoz:

— Ha egy óráig halgatsz, hát veszek nekem egy szép kalapot.

E varázsigeire az asszony elhallgatott és estére megkapta a kalapot. E héten aztán váratlan dolog történt. Hatfőn egy szót sem szolt az asszony. Kedden délelőtt is némán viselkedett s az ebed alatt is szótlan maradt. A férj nem tudta mire vélni a dolgot és izgatottan kérdezte:

— De édesem, hát miért nem beszélsz? Megnémutal talán?

— Az asszony papirlapot vett elő és nagy betűkkel írta:

— Gyűjtök egy — ruhára.

— **Mai ifjúság!** Egyik középiskola negyedik osztályában történelmi óra volt a nap. A tanár a hősökről tartott szabad előadást és példaképp felemlítette a világtörténelem nagy hőseit.

— Az óra végén aztán kérdést intézett az ifjakhoz:

— Na, ki tud egy hőst említeni? Többen jelentkeztek. Az egyik Hunyadi Jánost, a másik Dugonics Tituszt, a harmadik Attilát nevezte meg.

— A tanár helyeslően bólintott és aztán egy utolsó kérdést kockasztott meg:

— Meg egy hőst, egy svajci nemzeti hőst nem mondatok. Ki tudja a nevét?

— Nema csönd. A tanár faggat:

— Hát nem ismeritek. Ijtt es nyilvesz szót hord a vallás s arról nevezetes, hogy fia fejezől lötte le az almat.

— Egy ravasz tekintető fiu felemeli a kezét.

— Halljuk, fiacskám!

— A makk felső.

— **Analfabéta tanfolyam.** Értesitem és kérem az Ugy iránt érdeklődő t. olvasó közönséget, hogy az irni és olvasni nem tudó városi lakókat figyelmeztessék az állami és elemi iskolánál f. évi december, március hónapokban rendezendő analfabéta tanfolyamra, azzal, hogy nálam mátol kezdve 8 napon át minden nap jelentkezhetnek. Székely Károly igazgató-tanító, Csikszereida.

— **A járási számvezők s az iskolák pénzkézeltése.** A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg elvi jelentőségű határozatban kimondotta hozzájárulását ahhoz, hogy a főszolgálat a járási számvevőt az állami vngy közszégi népiszkolák és óvodák vagyon- és pénzkézeltésének megvizsgálása végett a kirjegyzőség székhelyén kívül eső községekbe is magával vihesse s ily esetben a járási számvevő napidija és utazási költsége a pénzügyi tárca terhére számittassék fel. Kimondja a miniszter azonban azt is, hogy a fentemlített célból az olyan községekben megtartandó vizsgálatoknál, melyeknél a teljesítendő feladat kisebb terjedelmű és egyszerűbb voltánál fogva külön szakközlegnek a bevonása nélkülözhetőnek mutatkozik, költségkímélés szempontjából a járási számvevők közreműködése lehetőleg mellőzendő.

— **As ügyvedői pálya megnehezítése.** Az ügyvedői szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár het alatt kétszázötven törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balogh államtitkár több ízben kijelentették, hogy ezt a „erdést tekintik az igazságügyi és kultuszárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvedői gyakorlat meg-hosszabbítására vonatkozó törvényjavaslatat már beterjesztették a képviselőházba. — Ez az új törvény az ügyvedői gyakorlatot kétevével meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap- és mesteri vizsga, ügyvedői) vannak hátra, saját érdekeikben siessenek, — mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának meg-tíz-szereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a ceusorok leptonnyomon fokozódó követelményeket tapasztalnak a vizsgázóval szemben. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény mellányóságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshez, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letele” c. munkában (IV. kiadás, — Negyvenedik ezer) találja leírva. Dímentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u 3.

KÖZGAZDASÁG.

Őszi állatdíjazások.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a földművelésügyi magy. kir. miniszterium segítségével november hó 13-án Kászonalitzán, 14-én Csátószegen, 15-én Menaságon, 16-án Várdottalván, 17-én Szépvízen és 18-án Gyimesközéplekon állatdíjazásokat tartott, melyeken 254 kiállító 72 drb egy éves üszöt, 69 drb két éves üszöt, 191 drb borjas és hasas telenet és 389 drb sertést állított elő díjazásra. Első díjat nyertek egy éves üszökkel Balázs B. Lajos Kászonalitzán, Fazakas József Csátószegen, Ambrus János Szentgyörgy és Antal János Gyimesközéplek, — két éves üszökkel Kolombán János Kászonalitzán, Szántó Ignác Szentimre, Fejér Károly Szentgyörgy, Márkos Dénes Várdottalván és Czákka Gyula Szépvíz, borjas tshenekkel Konez Antal Kászonalitzán, Gyíjtó Agoston Csikszentmárton, Kánya Zakar Szentgyörgy, Bedő Simon Mindszent, Bíró Kálmán Vacsárcsi és Főze Károly Gyimesközéplek, — hasas tehennel Booskor Dénes Kászonalitzán és Farkas Imre Gyimesfésőlök, — sertésekkel Csobot Ambrus Kászonalitzán, Veress János Csátószegen, Nagy Károly Menaság, Sántha Simon Várdottalván, Bartha Antal Szépvíz, és Fikó György Gyimesközéplek. A többi díjakban ezeken kívül 97 kiállító részvett. Kiosztottat összesen 1975 korona díj s a közszégi kanok gondozói közt 90 kor. jutalom.

Dicsőró oklevelet nyertek: egy éves üszökkel Bajna Ferenc Csátószegen és Deák György Szépvíz, — borjas tehennel Ady Eudre Szentmárton, György Tamás Szentimre, Gergely Mihály Csátószegen, Imets Albert Tuzánád, Salamon Mihály Csekefalva, Todor István Csátószegen, Koródi Sándor Csátószegen, Pál István Mindszent, András Sándorné Menaság, Ficz Gábor Menaság és Márkos Dénes Várdottalván, — sertésekkel Bálint Ferenc Kozmás, Koródi Sándor Csátószegen, Antal József Menaság, Márton Zakar Szentgyörgy, Deák György Szépvíz és Szabeny Péter Szépvíz.

A díjazásokat Kiss Ernő kir. gazdasági felügyelő, Moór Kőny Gyula kir. gazdasági s. felügyelő, a gazdasági egyesület kiküldöttje és a helyenkint alakított bíráló bizottságok intézték és pedig: Kászonalitzán Bartalis Ágost járási főszolgabíró elnökléte alatt Józsepvics Adolf, András Lajos, Márton József, ifj. András Lajos és Darvas Ignác. Csátószegen Bartalis Ágost járási főszolgabíró elnökléte alatt Józsepvics Adolf, Bartók Dániel, Kovács Gergely, Orbán Dénes és Inca Ignác.

Menaságon Tomos János elnökléte alatt Józsepvics Adolf, Antal József, Ferenc Ignác és Márton Zakar.

Várdottalván Pál Gábor kir. tanácsos elnökléte alatt Balogh Ferenc, Sántha Simon, Pálffy András, Márkos Dénes, Péter Sándor, ifj. Sántha István és Jakab Márton.

Szépvízen Szabeny Péter elnökléte alatt Bartha István, Zakariás I. Antal, Kovács Mihály, Kovács Simon, Antal Gyula és Bíró Antal.

Gyimesközéplekon Péli Lajos elnökléte alatt Máthé László, Balás Dénes és Tankó János.

Az állatdíjazások iránt a gazdálaközönség évről-évre fokozottabb érdeklődést mutat s a díjazásokra felhajtott állatok minőségéből kétszázötvennél meg lehetett állapítani, hogy vármegyei állattenyésztésünk gyors lépésekkel halad előre. Ma már minden közszeg igyekszik minél jobb apuállatokat beszerezni s ezzel az állattenyésztésnek okszerű és jövővelmező irányt adni.

NYILTTÉR.)*

Halálozás.

Folyó hó 22-én meghalt szépvízi Jancsó Károlyné szül. Deák Anna életének 77-ik, boldog házasságának 56-ik évében Székelyudvarhelyen, honnan 23-án szállították holttestét Szépvízre, s ott temették el nagy részvet mellett a „Havi-Boldogaszony” sírkertjében.

Az elhunytat a ferjén kívül gyszolgáló Jancsó János székelyudvarhelyi városi adó ellenőr, Jancsó Károly magy. kir. pénzügyi biztos helyettes, Jancsó György szépvízi kereskedő, Stuhlmüller Antalné szül. Jancsó Berta, mint gyermekei. Orban Tivadarné szül. Szopos Vilma mint unokája és nagyszámu rokonság. Nyugodjék caendesen!

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szám : 2424—911. ki. 2—2

Árverési hirdetmény.

Csikszereida r. t. városi zart ajánlatot egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek albérléte, illetve berletbe adja 1912. évi január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig feltétlenül s 1913. évekre feltetelesen a borítal és huszfogyasztási adó és adó pótlékok szedési jogait.

Kikialtási ár:
A.) A borítaladóra — — 10000 K.
B.) A huszfogyasztási adóra 6000 K.
C.) A borfogyasztási adó-pótléokra — — — — 1800 K.
D.) A huszfogyasztási adó-pótléokra — — — — 1500 K.
E.) A szeszfogyasztási adó-pótléokra — — — — 700 K.

Ugyancsak ez árveréssel kapcsolatban 1912. január 1-től 1913. évi december hó 31-ig terjedő időre bérbe adatik a legtöbbet ígérőnek a városi jogositványát képező belpiaci külpiaei helypénzszedési és mérlegdíj szedési jogok a következő kikialtási árak mellett:

a, a belpiaei helypénzre — 5400 K.
b, a külpiaei helypénzre — 5100 K.
c, a mérlegdíjra — — — 80 K.

Az árverés napjaul 1911. évi december hó 3-án d. e. 10 óraja Csikszereida város tanácsának hivatalos helyiségeben tüzetik ki.

Errol az árverezni szandekozók oly megjegyzéssel értesittetnek, hogy az árverésen résztvenni kívánók tartoznak a kikialtási árak tíz-tíz százalékát képező bánatpénzeket az árverés megkezdése előtt a városi pénztárnál készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban lefizetni s az erről kiállított nyugtát vagy elismervényt az árverező bizottságnak bemutatni.

Ajánlat csak az összesre tehető. Az ajánlatot tevő köteles külön-külön is kitűntetni azon összeget, amelyet az egyes jogositványokért hajlandó adni.

A városi tanács fenntartja a jogát, hogy a tett ajánlatok fölött szabadon határozhasson, az összegre való tekintet nélkül.

Akinek ajánlata elfogadtatik köteles a letett tíz-tíz százalék bánatpénzt huszhusz százalékig azonnal kiegecszíteni, mit ha nem tenne, ugy tekintetik, mintha a szerződéstől visszalepő és amar lefizetett tíz-tíz százalék bánatpénzt elveszti.

A további részletes feltételek a hivatalos órak alatt megtekinthetők.

Csikszereida, 1911. november 17.

Dr. Ujfalusi Jenő, polgármester.

Lázár Péter

divat- és kézműűru üzletében Gyergyósztmiklóson.

Egy jó gyors kiszolgáló fiatal segéd azonnali belépésre elfogadtatik.

1—3

Faeladási hirdetmény.

Szász Károly és társai kizárólagos magan tulajdonat képező, Csikszepviz—Kóstelek községtől 1 kilométer távol-ságra fekvő, „Kopókert és Tiszás” patak mentén elterülő erdősegnek, a „Sulca” vizere hajló részén, mintegy 250 hold területű, I-ső osztályú, zárt lucfenyő erdőseg, 1911. évi december hó 28-án, dr. Tauber József ügyved csikszereida irodájában tartandó zárt írásbeli ajánlatot egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyaláson el fog adatni.

Ezen erdősegben, az erdőmérnöki törzsenkinti felmérés alapján, 37082 drb., mintegy 42000 köbméter tartalmu, tiszta lucfenyő gömb haszonfa találtatott, és pedig:

10—20 cm. mellmagassági méretű, 18 m átlaghosszal: 13729 darab,
21—35 cm. mellmagassági méretű, 28 m átlaghosszal: 12432 darab,
36—100 cm. mellmagassági méretű, 30 m. átlaghosszal 10921 darab,

Kikialtási ár kétszázötvenhatezer (216000) korona, melyen alul az erdő eladatni nem fog.

A kikialtási ár 10%-a bánatpénzül az árverés megkezdése előtt letendő.

A szabályszerű, bélyeggel ellátott, írásbeli zart ajánlatok, a megajánlott vételár tíz (10) százalékát kitevő bánatpénzzel, vagy óvadékképes értékpapírral latandók el és tartalmazniok kell azt a kijelentést is, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Elkészt és utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az erdő megvétel esetén nyomban át- és birtokba vehető, s a vételár lefizetésével a kihasználás azonnal megkezdhető; a kihasználási idő 3—4 évig tarthat.

A kihasználáshoz, az erdőseg közvetlen közelében levő, jelenleg dzemben nem álló, 2 gőzfűrészgár és telep bármelyike, mérskelt áron esetleg bérbe vehető.

A vágás terület a csikszentmihályi magyar államvasut állomástól mintegy 20 kilométernyire, a Románia Agás nevű vasutállomástól pedig mintegy 7 kilométernyire fekszik.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint egyéb közelebbi adatok és felvilágosítások, dr. Tauber József Csikszereida ügyvednél nyerhetők. 1—2

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak kaphatók:

FEKETE VILMOS

illatszer és piperekereskedésében

Csikszereidában.

Eladó Csikszentmártonban mintegy 70 törvényterű takarmánybűkköny.

Értekezhetni Dr. Booskor Béla ügyveddel, Csikszereida. 6—6

Egy jó forgalmu, fűszer- és vegyes áru üzlet más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4—6

Egy évig használt fűszer- és singes-üzleti berendezés jutányos áron eladó. Értekezhetni Zakariás Gerő urnál Csikcsicsó. 2—10

Vadászokhoz! Megvételre keresek egy kifogástalan jó vaddisznós kutyát. Szives ajánlatok: Bacsó Géza címre Facsádra intézendők. 2—3

Kocsisnak elszegődik

2 vagy 4 ló mellé bármelyik uri házhoz nőtlen, józanéletű 28 éves legény. — Czime megtudható: Kopacz Lajosnál, Csikpálfalván.

Kopacz Lajosnál, Csikpálfalván.

Női fodrásznő

kinálkozik uriházakhoz.

Cím: Csikszereida, Kossuth-u. 80. szám. (Plebánia mellett.)

1—3

Árverési hirdetmény.

A csikszepvízi közbirtokosság tulajdonat képező „Csekehavas” „Hosszúsarok” és „Bothavasi-részfűvek” valamint „Komiád” „Bothavasi” verőfele „Bothavasészka” „Kerekbűk” havasok évi fűtermése az 1912. év január hó 1-től ugyanazon év december hó 31-ig terjedő egy évi időtartamra nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverés 1911. év december hó 14-en délelőtt 9 órakor Csikszepviz közsögházában tartatik meg.

Kikialtási árak:

1. Csekehavas	1345 K
2. Hosszúsarok	1274 K
3. Bothavas	1613 K
4. Komiád	2170 K
5. Bothavasverőfele	502 K
6. Bothavasészka	800 K
7. Kerekbűk	1400 K

Az árverés alkalmával a kikialtási ár 10%-a bánatpénzül a birtokosság elnökéhez letendő mely bánatpénz az évi haszonbérleti összeg második részletébe számittatik be.

A haszonbér két egyenlő részletben meg pedig 1912. április 24-én és 1912. szeptember 10-en fizetendő.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Részletes árverési feltételek Csikszepviz közsögházánál a hivatalos órak alatt megtekinthetők.

Csikszepviz, 1911. november hó 26-án.

Szász Gyula, Antal Domokos, birt. elnök. 1—2 bir. erdőgazda.

Szám 10862/1911. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csikszereida kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az ipartakaré és előlegezési egyeslet r. t. egyesvári cég végrehajtatónak Petres Maria Kálnoky Jánosné végrehajtatá szenvvedo elleni 1932 kor. toke-követelés es jár. iránti végrehajtatási ügyében a csikszereida kir. törvényszék területén lévő Várdottalva község határán fekvő a Petres Maria nevű 110 799 székűben A + 2 rsz. alatt foglalt 256/2 hrsz. házra 4000 korona kikialtási árban az árverést elrendelte. — A fentebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi január hó 12-ik napján d. e. 9 órakor Várdottalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Árverezni szandekozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikialtított kezeibz letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tszek, mint tkvi hatóság. Csikszereida, 1911. évi szeptember hó 25-én.

Geozó Béla s. k., kir. tszéki bír.

A kiadmány hitelűl: Koszma István, kir. tszkesztő.

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

SINGER „66”

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben, vagy azok ügynökei utján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság, Sepsiszentgyörgy.

● Egy a fehéreműtömeshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik. ●

4-24

Szolid és pontos kiszolgálás!

BOLESCH FRIGYES

Brassó, Kolostor-u. 29.

Megérkezett óriási választékban harisnya és trico áru. Csak elsőrendű minőség!

3-52

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Eladó a Mikó-utcában egy épületes ház, mely áll 2 kőház és köistalóból. 3-8

Cím a kiadóhivatalban.

Egy liter friss töltésű

Kászoni Boldizsár-víz 12 fill.

Repati-víz 12 fill.

Kászoni Salutaris-víz 14 fill.

Hosszuasszói víz 10 fill.

Állandóan kapható

NAGY GYULA fűszer- és csemege-üzletében, Csikszereében. 8

Keresek egy tanítónőt

két kis leánya első elemi tanítására. — Legalább is négy polgáriról bizonyítvány megkívántatik.

VIDA LAJOS üzletvezető

BARACZKOS, (u. p. Gyimesközéplok.) (Csikmegye.) 3-

Értesítem a t. közönséget, hogy **cimbalom órákat** adok kottából vagy naturálisan teljes kiképzésig. Cimbalom és zongora hangolást is elvállalok. Értekezhetni lehet Hutter-kávéházban este 8 órától, Béni Árpád zenekarában.

Murka Gusztáv. 3-3

Hirdetés.

Folyó évi november hó folyamán a helybeli izraelita temetőben az összes sírköveket megromgálták és a sírokat földelték és a tettesek még ismeretlenek, ezért elhatározta az izraelita hitközség, hogy azon egyénnek, ki a tettesek nyomára vezet, 100 azaz száz korona jutalmat kap, az illető ezért a városi rendőrkapitányságnál jelentkezhetik.

Csikszere, 1911. évi november 20.

Mátrai Ignátz, hitközségi gondnok.

2-3

LINOLEUM, SZÖNYEGEKET ÉS FÜGGÖNYÖKET

ajánlja dus választékban, legujabb kivitelben, olcsó árak mellett az

ÁRUHÁZ

Brassó, Buzasor 9. szám.

Minták bérmentve beküldetnek. 9-10

Kitünő GÁZKOKSZ kénmentes

mely alkalmas szobafűtésre, központi fűtésre, kovácsok, szivógáz motorok, építőmesterek stb. számára kapható Brassóban a

VÁROSI LÉGSZESZGYÁR

városi irodájában, Kapu-u. 60. sz.

Ugyanitt gázfűzők, gázfűrdők, lyhák, melegvíz automata stb. állandó kiállítása és eladási helye. 10-10

Modern kutépités.

Uj kutak építését cementgyűrűkkel, súlyesztő rendszerrel s kiszaradt régi kutak lennebb súlyesztéssel jutanyos aron elvállalom.

Nagymihály Sándor, 27-
cementárúgyár és építési anyagkereskedő Csikszereében, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

Csak a **minőség** révén lett világhírű a valódi

Átköltözések, butorszállítások, beraktározások, Einzig Bernát, Brassó, Hirscher-utca 2. 3-52

1 kilogramm prima struc-pamut 9 korona.

Értesítés! Van szerencsém a t. hülgyközönség szíves tudomására hozni, hogy munkaróm egy elsőrendű bécsi díszítőművel szaporított. Kizárólag a bécsi és párisi mintára dolgozunk és abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megtehetőünk. Az időny-szerű újlonások szeptember hó elején megérkeztek. — Állandó raktár

EGYSZERŰ DISZ- ÉS GYÁSZKALAPOKBÓL.

Selymek, bársonyok, szallagok, struc- és dísztollakból, valamint kalaptők, csattok, fátlyak, gummi füvek. Glassé kesztyűkből óriási választék. Mindememűi közimunka díszek és kellékekből nagy raktár. Alakítások és javítások, ugyiszintén löszöl- fülekalap vasalások elvállaltatnak. A t. hülgyközönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel: 15-52

MÁTHÉ JÓZSEF női divatkalap- és rövidáru-üzlete, Csikszere, Kossuth Lajos-utca (Grünwald Albert-féle ház).

Vidéki megrendelések gyorsan es pontosan eszközöltetnek.

DESZKA, PALLÓ, LÉC, GYALULT PADLÓ DESZKA ÉS GERENDA mindenféle méretben és mennyiségben.

HULLADÉK LÉC (CÁNDRA) ÉS FÜRÉSZPOR SZÁRAZ FIATAL BÜKK TŰZIFA KUBIKÖLEKBEN állandóan kapható:

Klein Sámuel esikszere, dái gőzfűrészt telepén.

16 TELEFON 19.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség hehes figyelmét felhívni. miszerint **Rákóczi-utca 23. szám alatti saját házamban levő NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN** minden e szakmába vágó munkák elkészítését a leguagyobb készséggel vállalom és ezt esimes kivitelben, olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu **RUGANYS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT** azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok **KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.** Végül a n. é. közönség szíves figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. Magamot a mélyen tisztelt közönség jóindulatú pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel 16-26

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos Csikszereében.

ELSŐ MAGYAR VILLAMOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.

STOWASSER JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi táro-gató és a hangfokozó gerenda feltalálója Budapest, II., Lánchid-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja a saját gyárában készült hurok, vonós, fuvó és ütő hangszereket és azok alkatrészeit, Quintessza hurokat. Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés szerint. — Tarogató rüpfából, ujezást billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb. — Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal 250, 3, 4, 5 irtól feljebb. Különlé-gesség acélhangu hangverseny harmonikák, saját minták. **STOWASSER** a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármily hegedű vagy gordonka jobb, erősebb és lá-gyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 irt Harmonium világírú legjobb gyártmány 65 irtól feljebb. **Javítások** az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron. — **Zenekarok teljes felsze-relése** elonyos feltételek mellett, jutányos árban, elismert kitünő minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosan a legszolidabb kiszol-gálatról elismerve. — **Arjegyzzék kívánatra ingyen es bérmentve.** —20

A higiénikus **PALMA** kauszuk-cipősarok **Palma kauszuk ágybetét** minősége elsőrangú

VIDOR ÉS TÁRSA GŐZFŰRÉSZE CSIKSZENTSIMON állandó raktárt tart mindenféle faanyagokban, u. m.:

DESZKA, LÉC, PALLÓ és ÉPÜLETFÁBAN mindenféle méretben és mennyiségben.

Hulladék léc (cáandra) és más maradékok valamint fűrészpor állandóan kapható. 6-52

Minden szombaton bérvágásokat elfogadnak.

GÉPÜZEMŰ ASZTALOS VÁLLALAT CSIKSZEREDA, VÖRÖSMARTI-UTCA 21. SZÁM.

Elvállal egy épület- mint butor-asztalos munkákat bármily kívánt kivitelben. — Saját rendszerű ablakok alkalmazásával bármely ház ablakait 10 nap alatt ikészíti. 11-52

Elvállal különösen épület munkákat szakszerű gépei által kidolgozni az asztalos mester uraknak mérsékelt munkadíj ellenében és a megmunkáló anyagot el- és visszaszállítja.

Isaga-, fali-, ébreztő- és szebörök állandóan nagy raktáron.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

Olcsó munka nem mindig olcsó, mert sokszor csatlódik az ember benne és akkor késő a bánat, ezen tapasztalat szakmunkában többször fordul elő, mint bármely más iparágban, mert a nagyközönség az órajavitással teljesen az óras őszinte és lelkiismeretes munkájára van utalva. Együttal tudatni kívánom, hogy üzletemben bizományi raktárt rendeztem be, hol raktáron tartok mindig

Mindennemű óra-, ékszer- és látszerészeti cikkeket

s azt szolid és jutányos árban bocsátom a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Minden egyes cikkért, mely üzletemből lesz véve és általam javított órákért szavatolok. Az eddigi szíves pártfogást ezuttal is megköszönve, jövőre nézve is kérve, szíveskedjenek — bizalmukkal megismertetni, vagyok kész szolgálatul!

BREZINA F. óras, ékszerész és látszerész, Csikszereda, Kossuth L.-utca.

17-52

Óralánok, gyűrűk, fülbevalók, eseművegek és hőmérők állandóan kaphatók!

JÓ MUNKA! — SZABOTT ÁRAKI

SZOLID ÉS PONTOS KISZOLGÁLAT!

URAM!

Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóétvágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉNER-SÖRT IGYÉK!

Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:

Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

Dréner-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis Lenknél a Hutter-szálloda kávéházában az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 45 - 52

HALLÓI ÉRTESÍTÉS. HALLÓI

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyerdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth-Lajos-utca 48. szám alatt nagy építési anyagraktárt rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyerdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.

Állandó nagy raktárom van:

Műsz darabos és otlott Portland-cement friss és legkiválóbb minőségű. Gipsz stakatur és szobrász. Nad lazve stakaturokba és egyéb fak ottakarására. Valódi aszfalt fedőlemez többféle minőségben. Kollarit bőrelem, mázolat nem igényel, kizárólagos eladása. Aszfalt elszigetelő lemez és kőzet- és szilárd falak és lakások szárazza tetejéhez, kátrány és carbolineum fak telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbeszt pala igen könnyű és tartos. Teljes fűtésesek elvállalok. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Hurvált cserep azaz beton. Vakolat köpör, Schamotte tűzálló teqla és föld stb., mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutkarikák betonból 70-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom süllyesztő rendszerrel, nagyobb kutak építését, gőzüzemű berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. Cement-cserep többféle színben, betonesővek, hidak és átvezetők készítése. Beton- és műkölepcsők, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. Itató és etetővalók minden nagyságban. — Blok úres teqla, különösen alkalmas istutók és gabonásoknak. Virágvasak és talpazatok esinos kivitelben. Kalyha alátét lemezek. Kemény- és falfedővek. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terassó beton stb. burkolatok készítése stb. stb. Nagyban eladásoknál megfelelő engedély. A nagyerdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendelkezésével felkeresni szíveskedjek.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Ujtsunád és Közdívasárhely.

Szíves támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor építész, Csikszereda.

32-

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a helyi és vidéki nagyközönség becses tudomására hozni, hogy 1910. november 20-tól, az Apaffi M.-utca 18. hsz. alól

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó-üzletemet

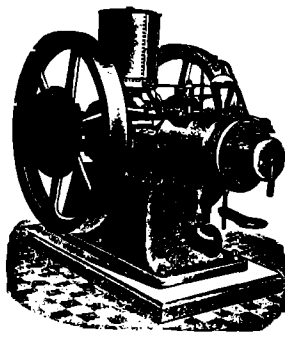
saját házamba (Mikó-utca 16. sz.) helyeztem át. Elvállalok a fent említett szakmába vágó bármely munka kivitelét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. — Elvállalok mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szabó Ferencz, Csikszereda

Mikó-utca 16. szám.

Ugyanitt egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

51-

Güldner motorok (Diesel rendszer),
Corona nyersolaj-motorok, turbina-telepek, teljes magas, felmagas és sima őrlő malom berendezések.

**Schiel Testvérek,
Brassó.**

Gépgyár, malomépítészeti intézet és vasöntőde. Szolid, lelkiismeretes kiszolgálás. Modern szerkezetek olcsó árak mellett. Legnagyobb gépgyár Erdélyben.

(3)

46-50

Uj butor, varrogep- és kerekpár-nagyraktár!

Értesítés! Van szerencsém Csikszereda város és vidéke nagyerdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utca 8. szám (Lukács Juliska berpalota) helyisegeben egy teljesen új modernül berendezett

Butor-, varrogep- és kerekpár nagyáruházzamat

megnyitottam, hol raktáron tartom a legkényesebb igényeknek megfelelő összes butordarabokat és teljes garitúrákat, u. m.: szalon-, ebédlo- és haloszoba berendezések, valamint vas- és rezbutorok a legjobb gyártmányu, hajlított és borszekes és saját gyártmányu töltött szekék, modern ebédlo divanyok, valódi löször- és afrik madracok jutányos árak mellett, továbbá tükrök, képek óriási nagy választékban. Varrógepek és kerekpárók 6-10 évi jótállás mellett, melyekből raktáron tartom, az összes legjobb és legmegbízhatóbb gyártmányokat mindenféle szabó-, cipész-, szijgyártó és nyerges-varrógepek, valamint valódi Singer karikahajós és central bobbin varrogepek díszes kivitelben is, a legjutányosabb árak mellett, kedvező fizetési feltételekkel is az eredeti árban számítom, minden árfelemeles nélkül, raktáron tartom az összes varrogepek- és kerekpárókhoz mindenféle alkatrészeket, javításokat jutányos ártért eszközölök. Elvállalok továbbá mindenféle kárpitos és butorasztalos, valamint minden szakmába vágó munkákat jutányos ártért saját műhelyeimben végeztetek. Az evek óta fennálló ó-szeköttetésem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy aruimat csak a legelső és legnagyobb gyárosoktól szerzem be s így igen olcsó árak mellett tudom árusítani. Magamat a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlva és becses pártfogását kéri Aokermann Ignatz asztalos, kárpitos és díszítő, Csikszereda.

Mindenféle varrogep- és kerekpár-alkatrészek kaphatók, javításokat jutányos áron eszközölök.

Mindenféle asztalos- és kárpitos-munkák jutányos áron ellőgazdáltnak.

18

Főraktár Gyergyószentmiklós (Plactér). Flókraktár Csikszereda.

20

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a
PORTLAND-CEMENT-GYÁR BRASSÓBAN.
Csikszeredában kapható: ALBERT BALÁZS ÉS FIA VASKERESKEDÉSÉBEN és NAGYMIHÁLY SANDOR CEMENTÁRU-RAKTÁRÁBAN.